

Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024

Udarbejdet af: Afdelingsleder, cand.scient. i Statistik Heidi Lund Hyttel

Rekvireret og finansieret af: Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

SEGES Innovation P/S

Hovedkonklusion

Den gennemsnitlige produktivitet i sohold viste en fremgang på 0,8 gris pr. årssø til 35,6 grise pr. årssø. Den totale pattegrisedødelighed faldt med 0,7 procentpoint til 21,7 %.

Dødeligheden for smågrise faldt med 0,2 procentpoint til 3,9 %. Reference-daglig tilvækst (7-30 kg) steg med 6 gram til 473 gram. Reference-foderudnyttelsen (7-30 kg) faldt med 0,02 FESv pr. kg tilvækst til 1,74 FESv pr. kg tilvækst.

Den daglige tilvækst i slagtegrisebesætningerne steg med 22 gram til 1.077 gram, og reference-foderudnyttelsen (30-115 kg) faldt med 0,05 FESv pr. kg tilvækst til 2,57 FESv pr. kg tilvækst.

Sammendrag

Sobesætningerne fravænnede i gennemsnit 35,6 grise pr. årssø, hvilket er en stigning på 0,8 gris pr. årssø i forhold til 2023. Den totale pattegrisedødelighed er faldet til 21,7 %, hvilket er et fald på 0,7 procentpoint i forhold til 2023. Sodødeligheden steg med 0,2 procentpoint til 14,4 %. Fravænnede grise pr. kuld steg til 15,9, en stigning på 0,3 gris pr. kuld siden 2023.

I smågrisebesætningerne var reference-foderudnyttelsen (7-30 kg) 1,74 FESv pr. kg tilvækst, hvilket er en forbedring på 0,02 FESv pr. kg tilvækst i forhold til 2023. Reference-daglig tilvækst (7-30 kg) steg til 473 gram, hvilket er en stigning på 6 g sammenlignet med 2023. Dødeligheden for smågrise faldt til 3,9 %, hvilket er et fald på 0,2 procentpoint i forhold til 2023.

Reference-daglig tilvækst (30-115 kg) var for slagtegrisebesætningerne 1.076 gram, hvilket er en stigning på 22 gram i forhold til 2023. Ligeledes var der en forbedring på reference-foderudnyttelsen (30-115 kg), som faldt med 0,05 sammenlignet med 2023 og endte på 2,57 FESv pr. kg tilvækst.

Datamaterialet for 2024 omfattede 716 sobesætninger med samlet cirka 635.836 årssøer og ca. 22,5 mio. fravænnede grise. Der indgik 422 smågrisebesætninger, som gennemsnitligt producerede 29.891 grise pr. år, hvilket giver knap 12,6 mio. producerede smågrise. Ligeledes indgik 1.111 slagtegrisebesætninger, der med en gennemsnitlig produktion på 8.451 grise pr. år giver knap 9,4 mio. producerede slagtegrise. Datamaterialet for 2024 indeholder ca. 8 % flere so- og smågrisebesætninger samt en stigning på ca. 15 % flere fravænnede grise og smågrise i forhold til 2023. Antallet af

slagtegrisebesætninger faldt med ca. 40 besætninger, men der var en stigning på 6 % flere slagtegrise sammenlignet med forrige år.

For 2024 blev der indsamlet produktivetsdata fra danske so- og smågrisebesætninger, der anvendte managementsoftware fra AgroVision eller Cloudfarms. Data blev indsamlet fra besætninger, hvor udtræk af produktivetsrapporterne blev leveret direkte fra AgroVision eller Cloudfarms. For slagtegrisebesætningerne blev der leveret udtræk af produktivetsrapporterne direkte fra AgroVision eller Cloudfarms. Der blev ligeledes leveret produktivetsrapporter via et udtræk fra Danish Crown Data. Datamaterialet bygger på indsamlede data fra 2024 samt data indsamlet fra tidligere års beregning af Landsgennemsnit for produktivitet [1].

Baggrund

Landsgennemsnittet for produktivitet sammenfatter produktiviteten for danske grise. Denne publikation udgives hvert år med nye indsamlede data fra danske grisebesætninger og inkluderer tidligere års data og er i omfang den største analyse af produktiviteten i danske besætninger og danner dermed grundlag for nationale tal for produktivitet og nøgletal for so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger.

Materialer og metoder

Datagrundlaget for Landsgennemsnittet er baseret på data fra danske besætninger indsamlet for 2024 samt data indsamlet fra tidligere års notat for Landsgennemsnit for produktivitet udgivet af SEGES Innovation [1].

Data for 2024 er indsamlet ved indberetninger af besætningernes produktivetsrapporter direkte fra AgroVision, Cloudfarms og Danish Crown Data. Data er siden 2018 blevet indsamlet via samme metode for AgroVision og Cloudfarms.

Der er også i 2024 modtaget slagtegrisedata fra Danish Crown Data powered by IQinAbox, som har foretaget et dataudtræk og en traditionel E-kontrol beregning. Danish Crown Data har leveret de samme data, som de øvrige managementsystemer. Opstart af et stort antal besætninger i Danish Crown Data midt i perioden kan have medført, at nogle besætninger i den første del af året har anvendt et andet managementsystem og i den sidste del af året anvendt Danish Crown Data. Hvis E-kontroldata overholder inklusionskriterier, men ikke har sammenfaldende identifikation, kan en besætning optræde to gange.

Det vurderes, at perioden med registreringer i to systemer samtidig må antages at være relativt kort, hvorfor det ikke forventes at påvirke produktivetsberegningen. Eneste påvirkning vil være overestimering i antallet af slagtegrisebesætninger og antallet af grise, som indgår i analysen.

Tidligere år (2017 og bagud) inkluderede besætninger, hvor DLBR-rådgivningsvirksomhederne udvalgte besætninger og indsamlede og validerede data. Dette metodeskift i dataindsamling kan bevirke, at datagrundlaget og dermed populationen af besætninger i datamaterialet er ændret i forhold til tidligere år. Det kan ikke udelukkes, at metodeskiftet i indsamlingen af data kan påvirke nøgletallene.

De indrapporterede produktivetsrapporter, som kan være dækkende for forskellige perioder besætninger imellem, er udvalgt og aggregeret ud fra en algoritme om automatisk udvælgelse og delvist automatiseret datakontrol.

Automatiseret udvælgelse og datakontrol

Datagrundlaget er produktivetsrapporter beregnet af ejeren, brugeren eller rådgiveren for besætningen. Data blev leveret automatisk fra AgroVision, Cloudfarms og via et udtræk fra Danish Crown Data.

Data er blevet kontrolleret og dokumenteret direkte hos dataleverandøren inden indsendelse til SEGES Innovation. Der er blevet gennemført kontrol af de sammenhænge, der skulle være mellem data for tilvækst, foderdage, foderforbrug mv., også kaldet "forretningsmæssig validering". Data blev desuden kontrolleret for ekstreme værdier og ekskluderet, hvis værdierne ikke lå indenfor minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). De ekstreme værdier kan opstå, hvis der i besætningen er skiftet til nyt managementprogram eller hvis dele af produktivetsrapporternes nøgletal ikke bliver anvendt i besætningen og derfor ikke inddateres korrekt. Besætningerne blev opdelt i so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger, og besætninger, hvis driftsformer ikke passede i disse kategorier, blev ekskluderet (se afsnit om Minimum- og maksimumgrænser for nøgletal i tabel 1).

For slagtegrisebesætninger er det muligt i managementprogrammerne at foretage registreringer og dermed indberetning til SEGES Innovation for flere CHR-numre under et og samme CHR-nummer, men dog med angivelse af, at lokationerne er forskellige. For slagtegrisebesætninger blev besætningsstrukturen gennemgået manuelt for besætninger med mere end 20.000 producerede grise pr. år. Hvis det på baggrund af registreringer i Det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR-registret) og/eller strukturen i data var tydeligt, at data rummede flere CHR-numre, blev de enkelte besætningers data fordelt på det korrekte antal besætninger. Ligeledes er det muligt at indberette samlede opgørelser for flere besætninger og disse registreringer blev fjernet, hvis det ved manuel gennemgang af data var tydeligt, at indberetningen var en samlet opgørelse for flere lokaliteter/besætninger.

For at sikre ens udregning af spildfoderdage mellem AgroVision- og Cloudfarms-besætninger samt sikre, at eventuelle korrektioner var gennemført for alle besætninger, blev produktivetsrapporter til Landsgennemsnittet for 2024 først indsamlet efter 1. maj 2025, idet alle spildfoderdage for løbninger foretaget i 2024 dermed ville blive beregnet korrekt.

Produktivetsrapporter blev udvalgt ud fra besætningens egne beregninger. Produktivetsrapporter kan beregnes for samme perioder/år med forskellige tidsintervaller, hvorledes der for det samme produktionsår kan forefindes månedsopgørelser, kvartalsopgørelser og en samlet årsopgørelse.

Produktivetsrapporter blev udvalgt efter følgende kriterier i hierarkisk orden (ens for alle besætningstyper):

- 1) For samme start af en periode +/- 5 dage blev altid udvalgt den senest beregnede produktivetsrapport.
- 2) Der blev fortrinsvis udvalgt periodestart ved kalenderkvartaler for periodelængde på 75-120 dage (cirka 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober), dernæst blev der udvalgt ud fra periodelængder (uanset starttidspunkt):
 - a) Periodelængde på 75-120 dage
 - b) Periodelængde på 20-40 dage
 - c) Periodelængde på 40-75 dage
 - d) Periodelængde på 120-220 dage
 - e) Periodelængde på 220-390 dage.

Perioder <20 dage og >390 dage blev ikke inkluderet. Produktivetsrapporter blev ikke udvalgt, hvis der var datomæssigt overlap til andre perioder.

Kvalitetssikring af indberettede data fra AgroVision, Cloudfarms og Danish Crown Data

Data blev for hver produktivetsrapport kontrolleret for sammenhænge mellem nøgletallenes niveau og dermed kontrolleret, at dataleverandøren ikke havde ændret formler for beregning af nøgletal.

Søer

- Fravænnede grise pr. årssø skulle stemme overens med gennemsnitlig antal kuld pr. årssø og antal fravænnede grise pr. kuld.
- Der skulle være sammenhæng mellem diegivningsdage, spildfoderdage, drægtighedsdage og antal kuld pr. årssø.

Smågrise

- Der skulle være sammenhæng mellem indgangsvægt, afgangsvægt, total tilvækst og antal producerede grise.
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Slagtegrise

- Hvis kun levende vægt er opgivet, da divideres denne med faktor 1,31 for at beregne slagtevægt.
- Sammenhængen mellem indgangsvægt, levendevægt, total tilvækst og antal producerede grise skulle stemme overens.
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Minimum- og maksimumværdier for nøgletal

For produktivetsrapporterne antages det, at nøgletallene, der beregnes af den enkelte besætningsejer, -bruger eller -rådgiver, med stor sandsynlighed er korrekte. Der er dog situationer, hvor nøgletallene kan være usandsynlige. Disse tilfælde vil være ved konvertering af data mellem managementprogrammerne, eller hvis den enkelte besætningsejer ikke anvender visse dele af managementprogrammet. Derfor er det nødvendigt at anvende eksklusionskriterier for besætninger og/eller de enkelte nøgletal.

De aktuelle minimum- og maksimumgrænser anvendt i nærværende notat fremgår af tabel 1. Med undtagelse af afvigelser på foderopgørelser, sødødelighed og fravænningsvægt blev alle data fra en besætning ekskluderet fra datamaterialet, hvis der var afvigelser fra minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). For alle dyrekategorier gjaldt, at besætninger, hvor statusdifference (afvigelse ved statusoptælling af antal grise) afveg mere end 5 %, blev udeladt. Desuden gjaldt, at samtlige registreringer for en besætning blev slettet fra opgørelsen, hvis enkelte nøgletal ikke var registreret.

Beregninger af gennemsnit for nøgletal

Nøgletallene (undtagen årssøer og producerede grise pr. besætning) er beregnet som gennemsnit vægtet efter besætningernes størrelse, da dette tal bedst udtrykker produktiviteten for det gennemsnitlige dyr.

Total-pattegrisedødelighed

Den totale pattegrisedødelighed blev udregnet på besætningsniveau som differencen mellem totalfødte grise og fravænnede grise inden for perioden. Herefter er der for landstallet udregnet et vægtet gennemsnit på tværs af alle besætninger.

Tabel 1. Oversigt over eksklusionskriterier (minimum- og maksimumgrænser) for besætningsgennemsnit.

Besætninger uden for grænserne blev ekskluderet fra dataopgørelsen.

	Grænser, hvor alle nøgletal slettes for en besætning	Grænser, hvor kun nøgletallet slettes
Generelt		
Minimum antal dage i et kalenderår	<150	
Søer		
Foderforbrug, FEsv + FEso pr. årsso		<1.000; >2.000
Andel af selvdøde og aflivede søer % ¹		>40
Smågrise		
Indgangsvægt, kg	<4,0; >15,5	
Afgangsvægt, kg	<20; >40	
Daglig tilvækst, g	>900	
Status difference, %	<-5; >5	
Foderforbrug FEsv pr. kg tilvækst ²		1,4 - 2,5
Slagtegrise		
Indgangsvægt, kg	<20; >40	
Slagtevægt, kg	<60	
Foderforbrug, FEsv pr. kg tilvækst ²		2,2 - 3,9
Andelen af døde og aflivede, %	<25	
Status difference, %	<-5; >5	
Slagteprocent	<>76,3	
Gennemsnitlig daglig tilvækst, gram	<400; >1.600	

¹ Nogle besætninger registrerer en slagtet so som selvdød/aflivet, hvilket resulterer i urealistisk højt tal for selvdøde søer i nogle besætninger hvorfor denne grænse er indsat.

² Når denne slettes bliver det ikke muligt at beregne reference-foderudnyttelse eller produktionsværdiberegninger for besætningen.

Produktionsværdiberegninger

For data fra slagtegrise- og smågrisebesætninger blev der beregnet en teknisk produktionsværdi (PV) (tabel 2). Denne blev baseret på daglig tilvækst, foderudnyttelse og dødelighed. For slagtegrisebesætningerne indgik kødprocenten også i beregningen. For at kunne sammenligne besætningerne var alle priser standardiserede 5-års priser, som er baseret på gennemsnitspriser fra september 2019 til september 2024 (tabel 3).

Den 8. maj 2023 trådte nye ligninger for kødprocent i kraft, hvilket medførte et gennemsnitligt fald i kødprocenten på 2,9 procentpoint for alle grise fra denne dato. For at gøre det nye kødprocentniveau i 2024 og 2023 sammenlignelig med foregående år, har år 2023 fået en kødprocentkorrektur på -1,12, årene før 2023 har fået en kødprocentkorrektur på -2,9 i forhold til den reelt målte kødprocent i disse år, og for 2024 er kødprocenten uændret [5].

Tabel 2. Oversigt over formler anvendt i beregningen af produktionsværdi for smågrise og slagtegrise.

Formel for beregningen
$PV \text{ pr. gris (ens for smågrise og slagtegrise)} = \text{Salgspris} - \text{købspris} - \text{foderomkostninger} - \text{diverse omkostninger}$
$PV \text{ pr. stiplads pr. år (ens for smågrise og slagtegrise)} = PV \text{ pr. gris} \times (365 \text{ dage/antal foderdage pr. gris}) \times \text{staldudnyttelse}$
$\text{Salgspris (slagtegrise)} = (\text{slagtevægt} \times \text{Noteringen slagtegrise}) + (\text{slagtevægt} \times \text{værdi af kødprocent pr. kg})$
$\text{Salgspris (smågrise)} = \text{pris pr. 30 kg's gris} + (\text{afgangsvægt} - 30 \text{ kg}) \times \text{korrektion for over eller undervægt}$
$\text{Købspris (slagtegrise)} = (\text{pris pr. 30 kg's gris} + (\text{indgangsvægt} - 30) \times \text{korrektion for over- el. undervægt}) / (1 - \text{døde og kasserede})$
$\text{Købspris (smågrise)} = (\text{pris pr. 7 kg's gris} + (\text{indgangsvægt} - 7) \times \text{korrektion for over- el. undervægt}) / (1 - \text{procent døde})$
$\text{Foderomkostninger (slagtegrise)} = ((\text{slagtevægt} \times 1,31) - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{pris slagtegrisefoder} / (1 - \text{procent døde og kasserede} / 2)$
$\text{Foderomkostninger (smågrise)} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{Pris smågrisefoder blanding 2} + (\text{pris smågrisefoder blanding 1} - \text{pris smågrisefoder blanding 2}) \times 6 \text{ foderenheder}) / (1 - \text{procent døde og kasserede} / 2)$
$\text{Foderdage (slagtegrise)} = ((\text{slagtevægt} \times 1,31) - \text{indgangsvægt}) / (\text{gram daglig tilvækst} / 1000) / (1 - \text{procent døde og kasserede} / 2)$
$\text{Foderdage (smågrise)} = (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) / (\text{gram daglig tilvækst} / 1000) / (1 - \text{procent døde og kasserede} / 2)$
$\text{Værdi af korrigeret kødprocent kr. pr. kg} = (-0,00535 \times \text{korrigeret kødprocent}^3 + 0,1031 \times \text{korrigeret kødprocent}^2 + 54,388 \times \text{korrigeret kødprocent} - 2461,2) / 100$ (Kilde: [2])
Korrigeret kødprocent (2024) = Kødprocent - 0 (som målt i hele året)
Korrigeret kødprocent (2023) = Kødprocent - 1,12
Korrigeret kødprocent (<2023) = Kødprocent - 2,9

Tabel 3. Oversigt over prisforudsætninger anvendt i beregning af produktionsværdi (PV).

Faktor anvendt i PV beregning	Prisforudsætning
Pris pr. 7 kg's gris:	253 kr. pr. gris, + 12,91 kr. pr. kg over 7 kg, - 15,91 kr. pr. kg under 7 kg
Pris pr. 30 kg's gris:	445 kr. pr. gris, + 6,66 kr. pr. kg over 30 kg, - 6,45 kr. pr. kg under 30 kg
Noteringen slagtegrise:	12,61 kr. pr. kg, inkl. efterbetaling, men før kødprocent korrektion
Pris slagtegrisefoder:	2,07 kr. pr. FEsv
Pris smågrisefoder blanding 1:	4,17 kr. pr. FEsv (antaget at denne udgør 6 foderenheder)
Pris smågrisefoder blanding 2:	2,34 kr. pr. FEsv
Diverse øvrige stykomkostninger udover foder:	14,08 kr. pr. smågris og 21,45 pr. slagtegris (inkluderer ikke transportomkostninger)
Staldudnyttelse:	95 %

Der blev anvendt samme prissæt på produktionsværdiberegningerne for alle de foregående år i nærværende notat, så indeks kunne beregnes for de seneste 10 års resultater. Dette medfører, at indeks og produktionsværdi blev ændret for de foregående år og at niveauerne af disse derfor ikke kan sammenlignes med de forudgående års notater om Landsgennemsnittet for produktivitet.

Resultater og diskussion

Datamaterialet fra 2024 inkluderede lidt færre slagtegrisebesætninger end 2023, mens antallet af smågrise- og sobesætninger var på et højere niveau sammenlignet med sidste år.

I tabellerne 4, 5 og 6 vises de seneste 10 års gennemsnit af årssøjlerne for henholdsvis so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger. I tabellerne 7, 8 og 9 vises opdeling af besætningerne i de 25 % bedste, 50 % midterste og 25 % laveste i produktivitet for henholdsvis so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger.

Produktivitet for søer

Tabel 4 viser produktionsresultaterne for sobesætninger. Det fremgår, at fravænnede grise pr. årssø var 35,6, hvilket er en stigning på 0,8 i forhold til 2023. Det skal bemærkes, at de enkelte nøgletal er beregnet med alle decimaler, men vises med færre decimaler. Der er derfor ikke muligt selv at beregne de afledte nøgletal ud fra de andre viste nøgletal i tabellerne.

Der indgik i alt 716 sobesætninger, som i gennemsnit havde 888 årssøer, og i alt 635.836 årssøer. Dette er en stigning på 50 besætninger og en stigning i soantallet på ca. 65.500 søer i forhold til det foregående år.

I 2024 var procent døde og aflivede søer 14,4 %, hvilket svarer til en stigning på 0,2 procentpoint sammenlignet 2023. I opgørelsen for sodødeligheden på baggrund af tal fra flytteregeter og Danmarks Statistik, ses, at sodødeligheden i 2024 var 16,4 %, hvilket svarer til et fald på 0,1 % i forhold til 2023 [3]. I opgørelsen fra flytteregeter og flytninger til DAKA medregnes døde gylte, polte og slagtegrise vurderet over cirka 120 kg i sodødeligheden, og der er et bidrag fra besætninger uden søer. Siden 2019 er der for Landsgennemsnittet valgt at lægge en skæring, så besætningers indberetning for sodødelighed på over 40 % ikke blev medtaget i opgørelsen. Dette blev valgt, fordi nogle besætninger fejlagtigt anvender koder for selvdøde/aflivede søer, når der sendes søer til slagtning.

Totalfødte er steget med 0,2 til 20,3 grise pr. kuld, som en konsekvens af en lille stigning i levendefødte grise pr. kuld på 0,3, samt et lille fald i dødfødte grise pr. kuld på 0,1. Dødelighed fra fødsel frem til fravænning faldt med 0,4 procentpoint til 14,1 %. Fravænnede grise pr. kuld er steget til 15,9 og det er en stigning på 0,3 grise pr. kuld siden 2023. Samlet set medførte dette, at den totale pattegrisedødelighed faldt til 21,7 % i 2024, svarende til et fald på 0,7 procentpoint (se tabel 4).

Reproduktionsresultaterne har kun marginale afvigelser i forhold til 2023.

Tabel 4. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for søer.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Antal besætninger	716	666	760	862	821	815	710	535	570	459
Antal besætninger med foderopgørelser	607	557	620	703	678	669	652	524	543	431
Nøgletal										
Årssøer, stk. ¹	888	856	824	813	802	812	769	791	767	742
FEsv + FEso pr. årssø	1.538	1.527	1.514	1.514	1.516	1.501	1.500	1.465	1.464	1.469
Kuldrresultater										
1. lægs kuld, %	25,1	25,2	24,1	24,5	23,7	23,6	23,9	22,7	22,8	23,8
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,5	18,2	18,0	17,9	17,7	17,5	17,3	17,0	16,4	16,0
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	1,6
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,9	15,6	15,3	15,1	15,1	14,9	14,9	14,7	14,2	13,9
Diegivningstid, dage	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30
Vægt ved fravænning, kg	6,2	6,3	6,3	6,4	6,4	6,5	6,6	6,4	6,5	6,6
Døde indtil fravænning, %	14,1	14,5	15,3	15,2	14,9	14,8	14,2	13,4	13,0	13,2
Total pattegrise-dødelighed, %	21,7	22,4	23,3	23,4	23,1	23,2	22,0	21,4	20,9	21,2
Reproduktion										
Spildefoderdage pr. kuld	14,8	14,7	15,0	15,0	14,4	13,8	13,9	12,1	12,5	12,7
Fra fravænning til 1. løbning, dage	6,2	6,2	6,1	6,0	5,9	5,9	5,8	5,6	5,7	5,7
Omløbere, %	5,1	5,3	5,2	5,5	5,5	5,3	5,3	4,5	4,8	4,9
Faringsprocent	87,6	87,5	87,3	87,3	87,6	88,1	88,3	89,6	89,0	88,5
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	35,6	34,8	34,1	34,0	33,9	33,6	33,6	33,6	32,5	31,7
Kuld pr. årssø, stk.	2,24	2,23	2,23	2,24	2,25	2,26	2,26	2,29	2,28	2,28

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit

Produktivitet for smågrise

Det gennemsnitlige produktionsomfang steg til 29.891 smågrise pr. besætning pr. år i 2024. Reference-daglig tilvækst steg 6 gram til 473 gram pr. dag og reference-foderforbrug pr. kg tilvækst faldt med 0,02 FEsv pr. kg tilvækst til 1,74 FEsv pr. kg tilvækst. Dødeligheden faldt 0,2 procentpoint til 3,9 % for 2024.

Produktionsværdi pr. gris og produktionsværdi pr. stiplads ses at være hhv. indeks 117 og indeks 119 (tabel 5).

Tabel 5. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for smågrise.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Antal besætninger	422	388	483	582	550	586	568	532	541	412
Antal foderopgørelser	380	346	421	528	499	511	505	508	522	404
Nøgletal										
Producerede grise pr. år, stk. ¹	29.891	27.756	27.105	24.896	23.789	22.649	22.298	23.569	23.367	22.077
Daglig tilvækst, g	461	457	458	463	461	448	456	446	441	439
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ²	473	467	465	464	461	451	460	451	446	442
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FESv	1,74	1,76	1,77	1,81	1,83	1,84	1,84	1,87	1,87	1,87
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FESv pr. kg tilvækst ²	1,74	1,76	1,77	1,81	1,82	1,84	1,84	1,87	1,87	1,87
Døde, %	3,9	4,1	4,3	3,9	3,6	3,6	3,2	3,1	3,2	3,1
Vægt ved indsættelse, kg	6,3	6,4	6,4	6,6	6,8	6,8	6,6	6,6	6,5	6,7
Vægt pr. afgang, kg	30,1	30,0	30,6	31,0	30,9	30,2	30,5	30,3	30,6	30,4
PV pr. gris, kr. ³	70	67	67	64	61	59	62	62	63	61
Indeks (PV pr. gris) ³	117	109	110	106	101	97	101	102	104	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ³	460	438	429	415	401	387	402	398	396	385
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ³	119	114	111	108	104	100	104	103	103	100

¹ Nøgletallet for "producerede grise pr. år, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger.

² Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

³ Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materialer og metoder).

Produktivitet for slagtegrise

Tabel 6 viser, at reference-foderudnyttelse blev forbedret med 0,05 FESv pr. kg tilvækst til 2,57 FESv pr. kg tilvækst. Reference-daglig tilvækst steg til 1.076 gram pr. dag, hvilket er en stigning på 22 gram pr. dag. Slagtevægten blev øget med 2,2 kg slagtevægt til 90,6 kg og den samlede tilvækst i slagtegriseperioden steg med 3 kg levendevægt.

For slagtegrise viser tabel 6, at den gennemsnitlige besætningsstørrelse i opgørelsen for 2024 var 8.451 producerede grise pr. besætning pr. år, hvilket er en stigning i forhold til forrige år, i alt indgår der svarende til en årsproduktion på ca. 9,4 millioner producerede slagtegrise fordelt på 1.111 besætninger.

Produktionsværdi pr. gris og produktionsværdi pr. stiplads ses at være hhv. indeks 189 og 193 (tabel 6).

Tabel 6. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for slagtegrise.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Antal besætninger	1.111	1.155	1.116	985	859	802	819	628	714	494
Antal besætninger med foderopgørelser	956	941	879	870	746	684	702	603	693	480
Nøgletal										
Producerede gris pr. år, stk. ¹	8.451	7.703	8.595	8.858	8.330	8.790	8.528	7.372	7.792	8.008
Daglig tilvækst, g	1.077	1.055	1.040	1.032	1.030	991	975	972	953	944
Ref-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.076	1.054	1.039	1.028	1.026	990	972	969	950	941
Foderoptagelse pr. gris pr. dag, FEs _v	2,79	2,78	2,76	2,79	2,77	2,70	2,66	2,68	2,66	2,63
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEs _v	2,61	2,64	2,65	2,71	2,70	2,73	2,73	2,77	2,80	2,79
Ref-foderudnyttelse (30-115 kg), FEs _v pr. kg tilvækst ²	2,57	2,62	2,65	2,66	2,65	2,73	2,74	2,77	2,82	2,82
Diverse oplysninger										
Vægt ved indsættelse, kg	30,7	30,8	31,0	31,6	31,6	30,9	31,2	31,2	31,4	31,4
Slagtevægt, kg (gns.)	90,6	88,4	87,6	90,6	90,6	87,6	86,2	86,9	84,9	84,1
Tilvækst pr. prod. gris, kg	88,0	85,0	83,7	87,2	87,1	83,8	81,8	82,6	79,8	78,8
Målt kødprocent (gns.)	59,5	60,5	62,5	62,0	61,6	61,4	61,1	60,7	60,7	60,5
Korrigeret kødprocent ⁴	59,5	59,4	59,6	59,1	58,7	58,5	58,2	57,8	57,8	57,6
Døde og kasserede, %	3,4	3,4	3,5	3,6	3,4	3,5	3,3	2,9	3,3	3,6
PV pr. gris, kr. ³	184	165	160	159	158	135	126	122	104	97
Indeks (PV pr. gris) ³	189	170	164	164	163	140	130	125	107	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ³	766	698	676	641	638	545	514	489	422	396
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ³	193	176	170	162	161	138	130	123	106	100

¹ Nøgletallet for "producerede grise pr. år, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger.

² Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning mellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

³ Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materialer og Metoder).

⁴ Der er foretaget en justering af kødprocentsformlen, derfor korrigeres den målte kødprocent for 2023 og årene før 2023. Den korrigerede kødprocent bruges til beregning af produktionsværdierne (se Materialer og Metoder).

Opdeling i effektivitetsniveau

For at give et overblik over fordelingen af besætninger i forhold til effektivitetsniveau, angives i tabel 7 nøgletal for sobesætninger sorteret efter fravænnede grise pr. årssø. De højest producerende 25 % af besætningerne fravænnede mere end 37,5 grise pr. årssø. De laveste 25 % af besætningerne producerende færre end 33,4 grise pr. årssø. Forskellen i produktionsniveau mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne er 6,8 fravænnede grise pr. årssø, når der sammenlignes på medianen, dette er en stigning i forskellen på 0,2 fravænnede grise pr. årssø i forhold til 2023.

Sammenlignet på medianen havde de 25 % højest producerende 200 flere årssøer end de 25 % lavest producerende af besætningerne. De bedste 25 % af besætningerne havde 21,3 totalfødte grise pr. kuld og en total-pattegrisedødelighed på 19,7 %, hvilket er et fald på 0,8 procentpoint i pattegrisedødeligheden for de bedst-producerende besætninger sammenlignet med 2023 [1]. De lavest producerende 25 % af besætningerne havde 19,4 totalfødte grise pr. kuld, hvilket er 0,3 gris mere end i 2023 og en total-pattegrisedødelighed på 24,7 %, hvilket er 0,7 procentpoint lavere end 2023.

Tabel 7. Medianer for produktionsniveau pr. sobesætning i landsgennemsnittet for 2024, opdelt efter fravænnede grise pr. årssø.

	Højeste 25 %	Midterste 50 %	Laveste 25 %	Alle besætninger
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	37,5	<=>	33,4	
Antal besætninger	179	358	179	716
Antal besætninger med foderopgørelser	167	313	127	607
Nøgletal				
Årssøer, stk.	814	782	614	758
FEsv + FEso pr. årssø	1.535	1.564	1.541	1.549
Kuldresultater				
1. lægs kuld, %	22,8	23,8	24,1	23,6
Levendefødte pr. kuld, stk.	19,4	18,6	17,6	18,6
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,8	1,8	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	17,1	15,9	14,6	16,0
Diegivningstid, dage	30	31	32	31
Vægt ved fravænning, kg	6,0	6,1	6,5	6,1
Døde indtil fravænning, %	11,6	14,0	16,7	13,9
Total pattegrisedødelighed, %	19,7	21,4	24,7	21,5
Reproduktion				
Spildfoderdage pr. kuld	11,9	14,7	18,0	14,4
Fra fravænning til 1. løbning, dage	5,6	6,1	6,3	6,0
Omløbere, %	3,5	4,8	7,1	4,7
Faringsprocent	90,1	87,7	84,2	87,9
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	38,7	35,6	31,9	35,6
Kuld pr. årssø, stk.	2,27	2,23	2,16	2,23

Tabel 8 viser nøgletal for smågrisebesætninger opdelt i tre grupper efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De højest producerende 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 513 kr. pr. år. For de lavest producerende 25 % af besætningerne var produktionsværdi pr. stiplads lavere end 369 kr. pr. år. Forskellen mellem de højest og de lavest producerende 25 % af besætningerne var 240 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads.

Indførelsen af nyt prissæt for 2024 har ændret på sammenvægtningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om Landsgennemsnit for produktivitet.

I tabel 8 skal det bemærkes, at de 25 % højest producerende smågrisebesætninger havde en indsættelsesvægt, der var 0,6 kg lavere end de 25 % lavest producerende smågrisebesætninger. Selv med en indsættelsesvægt på 5,8 kg opnåede de bedste smågrisebesætninger en øget daglig tilvækst på 66 gram mere end den laveste gruppe, samtidig med, at foderforbruget var 0,24 FEs/kg tilvækst mindre end i den laveste gruppe. Dødelighed var 2,4 procentpoint mindre i den højest producerende gruppe i forhold til den lavest producerende gruppe, hvilket svarer til en reduktion i dødeligheden på 47 %.

Tabel 8. Medianer for produktionsniveau pr. smågrisebesætning i landsgennemsnittet 2024, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget).

	Højeste 25 %	Midterste 50 %	Laveste 25 %	Alle besætninger
PV pr. stiplads pr. år, kr.	513	<=>	369	
Antal besætninger	95	190	95	380
Nøgletal				
Producerede grise pr. år, stk.	28.208	24.155	21.154	24.155
Daglig tilvækst, g	488	451	422	454
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	500	469	426	469
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEs	1,66	1,75	1,90	1,75
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEs pr. kg tilvækst ¹	1,66	1,75	1,90	1,75
Døde, %	2,7	3,6	5,1	3,6
Diverse oplysninger				
Vægt ved indsættelse, kg	5,8	6,1	6,4	6,1
Vægt pr. afgang, kg	31	30,6	30,1	30,6
Produktionsværdi (PV)				
PV pr. gris, kr.	87	74	56	74
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "gennemsnit", %	117	100	75	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	575	464	335	467
PV-indeks i forhold til "gennemsnit", %	123	99	72	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

I tabel 9 ses opdelingen af slagtegrisebesætninger i forhold til produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De bedste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 861 kr. pr. år. For de laveste 25 % af besætningerne var produktionsværdi pr. stiplads lavere end 641 kr. pr. år. Forskellen mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 426 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads. Indførelsen af nyt prissæt for 2024 har ændret på sammenvægtningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om Landsgennemsnit for produktivitet.

Tabel 9. Medianer for produktionsniveau pr. slagtegrisebesætning 2024, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget).

	Højeste 25 %	Midterste 50 %	Laveste 25 %	Alle besætninger
PV pr. stiplads pr. år, kr.	861	<=>	641	
Antal besætninger	239	478	239	956
Nøgletal				
Producerede grise pr. år, stk.	7.308	6.669	5.172	6.454
Daglig tilvækst, g	1.127	1.070	1.003	1.074
Reference-daglig tilvækst (30-115kg), g ¹	1.133	1.076	1.000	1.076
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,80	2,79	2,80	2,79
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,48	2,62	2,80	2,62
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,45	2,58	2,75	2,58
Diverse oplysninger				
Vægt ved indsættelse, kg	30,7	30,6	31,6	30,8
Slagtevægt, kg (gns.)	91,1	90,8	89,7	90,6
Tilvækst pr. prod. gris, kg	88,9	88,5	86,4	88,1
Målt kødprocent (gns.)	59,6	59,4	59,2	59,4
Kasserede, %	0,2	0,2	0,2	0,2
Døde, %	2,3	2,8	4,2	2,8
Produktionsværdi (PV)				
PV pr. gris, kr.	218	185	132	184
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "gennemsnit", %	119	101	72	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	949	766	523	767
PV-indeks i forhold til "gennemsnit", %	124	100	68	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-115 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Konklusion

Den gennemsnitlige produktivitet i sohold viste en fremgang på 0,8 gris pr. årssø til 35,6 grise pr. årssø. Den totale pattegrisedødelighed faldt med 0,7 procentpoint til 21,7 %. Sødødeligheden steg med 0,2 procentpoint til 14,4 %.

For smågrisebesætningerne var der en forbedring i reference-foderudnyttelsen (7-30 kg) på 0,02 FEsv pr. kg tilvækst, da den faldt til 1,74 FEsv pr. kg tilvækst. Reference-daglig tilvækst (7-30 kg) steg 6 gram til 473 gram. Dødeligheden for smågrise faldt med 0,2 procentpoint til 3,9 %.

Reference-daglige tilvækst (30-115 kg) for slagtegrisebesætningerne steg med 22 gram til 1.076 gram, og reference-foderudnyttelsen (30-115 kg) faldt til 2,57 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket er en forbedring med et fald på 0,05 FEsv pr. kg tilvækst.

Referencer

- [1] Lund Hyttel H. (2024): Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023. Notat nr. 2408, SEGES Innovation.
- [2] Christiansen, M. G. (2024): Økonomiske konsekvensberegninger – marts 2024. Notat 2502, SEGES Svineproduktion.
- [3] Nielsen, N.P. (2025): Udviklingen i sodødelighed – tal fra DAKA 2024.
- [4] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.
- [5] Christiansen, M. G. (2024): 20240603 Korrektioner kødprocent landsgennemsnit. Internt notat, SEGES Innovation.

Deltagere

Data fra 2024 er leveret fra AgroVision, Danish Crown Data og Cloudfarms.

//HJN//

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtegrise
Fagområde: Produktionsøkonomi og data
Nøgleord: Produktivitet